

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară
5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Chemarea presei noastre.

Cu risicul de a trece de nemodești, ne vom ocupa de astă-dată de ținuta unuia dintre cei mai importanți factori ai vieții noastre publice, de presa noastră.

Când ne ocupăm în câțiva numeri consecutivi tot numai de afaceri interne de ale noastre, o facem aceasta din convingerea firmă, că cauza slăbiciunii noastre e în noi înșine și nu în străini, fie-ne aceia cât de dușmănoși și răuvoitori.

Și puținul, cât vom putea spune în privința aceasta într'un articol al modestei noastre foi, să ni-se considere ca o părere, și nu altfel, pe care avem dreptul și datorita să ni-o spunem, precum are dreptul și datorita ori-care mandatar al poporului în parlament, sinod sau altă corporațiune reprezentativă, și ori-care cetățean care se interesează de binele public să facă obiect de discuție din ori-care instituțiune și prin presă sau adunări să-și spună în privința ei părerea, dacă e sinceră; ear' a noastră este sinceră.

Nu credem să mai tragă cineva la îndoială, că suferim de o grozavă slăbiciune, că nici unii nu suntem la postul nostru și nu ne împlinim datoria cum ar trebui. Ear' părerea noastră e, că mai puțin e la postul seu și-și împlinește datoria presa.

E un lucru recunoscut astăzi deja de toată lumea, că popoarele nu pot înainta, decât pe toate terenele deodată, pentru-că toate stau în strânsă legătură; și când am spus aceasta în numerii trecuți ai foii noastre, nu am spus ceva nou sau original. Până și în manualele de istorie pentru băieții din gimnasiu i-se dă din an în an tot mai mult loc dezvoltării economice, culturale și sociale, în detrimentul chestiunilor curate

politice și militare, cari până nu demult dominau exclusiv.

Acestor împregiurări și vederi e a se atribui, că în întreaga lumea, și mai mult sau mai puțin chiar și la noi Români, li-se dă din partea publicului atențiunea și importanța cuvenită tuturor chestiunilor economice, culturale și de altă natură. Și, ca interprete fidele ale opiniunii publice, ziarele tuturor popoarelor culte se ocupă intensiv și discută toate chestiunile acestea așa cum merită. Luați d. e. ori-care foaie franțuzască mai mare și veți vedea cu cât mai mult se ocupă, chiar și în articolii de fond, de astfel de chestiuni, decât de cele curate politice și de diplomație. Dar' să nu mergem așa departe; studiată ziarele ungurești mai serioase. Și e de notat, că aceste popoare dispun de câte o mulțime de ziare și reviste speciale pentru fiecare ram al activității omenești, în cari pot fi, și sunt, discutate chestiunile aparținătoare specialității respective, dacă sunt de un interes public. Și totuși li-se dă o importanță deosebită și în coloanele marilor ziare politice cotidiene.

În urma împregiurărilor vitrege, în cari ne aflăm, noi nu dispunem, decât de foarte puține ziare și reviste speciale; pentru interesele locale ale noastre, celor de dincoace de Carpați, nu dispunem aproape de nici una. Cu atât mai mult ar trebui deci să se ocupe de chestiunile economice și culturale ziarele noastre mai mari, cotidiene.

Mai demult se folosiau oamenii, pentru săvârșirea a o mulțime de lucruri, de foarte puține unelte, rudimentare și cari lăsa mult de dorit când voiai să faci cu ele câte ceva, tocmai pentru-că nu puteau fi perfecționate pentru un anumit lucru, pentru-că trebuiau săvârșite cu câte una o mulțime de lucruri; tot astfel erau cei-ce le manuau. Numai mai tâziu s'au specializat, tot mai

mult, măiestrii și s'au perfecționat uneltele pentru câte un scop anumit.

Noi ne aflăm într'un astfel de stadiu destul de primitiv al dezvoltării. Tocmai pentru aceea ziaristii și ziarele noastre ar trebui să se ocupe de toate chestiunile, cari ne interesează. Întâi pentru-că nu avem foi speciale și a doua-oară pentru-ca să redea toate cugetele și sentimentele, cari ne muncesc, să interpreteze fidel vieța noastră publică. Posibil e acest lucru pentru-că la noi nimic nu e încă așa de dezvoltat, ca să receară o specializare prea mare și studii adânci și întregul vieții noastre publice e cu mult mai puțin complicat, decât ca să nu poată fi cuprins cu privirea de un om inteligent, care-și dă silința.

Însă în loc de acestea? Aproape în toți numerii foilor noastre cotidiene numai politică și diplomație, din cari nu se procopsește nimenea. Cel mult dacă mai cetesc lucrurile acestea aceia, cari cetesc foaia întreagă dela titlul ei până la ultima literă de pe ultima pagină, dar' nu pentru a aduna ceva hrană intelectuală, ci probabil pentru a se deprinde în cetire. Pentru ceialalți e tot una dacă același lucru li-se spune a suta-oară ori de rămân coloanele albe.

Ba cunoaștem oameni, cărora atâta diplomație din partea unor diletanți, li-a stricat apetitul mai de multe-ori. Căci, să nu ni-se ia în nume de rău, ziaristii nostri sunt numai diletanți în diplomație. Poate tocmai de aceea se ocupă așa mult de ea, și de sigur de aceea nu sunt în stare să lumineze și să mulțumească pe oamenii mai serioși.

Nu avem nici un motiv să cruțăm pe aceia, cari ni-au creat o situațiune excepțional de grea, ne apasă și nedreptățesc pe cât numai le stă în putință. Dar' ocupațiunea numai de a se plânge și a face numai politică și diplomație cu ori-ce preț, să o lăsăm pe

sama Grecilor și altor popoare decăzute și incapabile și de alte lucruri.

Să luptăm pentru un viitor mai fericit, dar' luptă bărbătească. Și pentru a o putea susține să ne provedem și cu armele necesare: cu bunăstarea materială și cu cultură. De aceea presa noastră să le dea cât mai des importanța cuvenită și altor chestiuni vitale. Să ne învețe și a ne iubi pe noi înșine și a nu intra cu mâinile goale în lupta cu adversarii bine înarmați.

Memoria Impărătesei-Regine.

Amăsurat dispozițiilor din circularul prea veneratului Consistor archidiececan, Sâmbăta trecută s'au celebrat parastase pentru odichna sufletului răposatei Impărătese-Regine Elisabeta, în toate bisericile din metropolie.

Eată câteva dintre acestea:

In Orăștie.

Sâmbăta trecută la orele 10 înainte de amiază s'a celebrat în biserica gr.-or. din loc un parastas pentru odichna sufletului răposatei Reginei Elisabeta. Parastatul a fost celebrat din partea rev. domn protopop Vasile Domșa, asistat de părintele Nicolau Bârsan. Răspunsurile liturgice și cele dela parastas au fost executate de elevii școlii din loc. Portretul M. Sale Impărătesei încadrat în negru era așezat în fața altarului. A luat parte un public numeros, atât român cât și străin. În special judecătoria, magistratul și oficerimea din loc.

*

Duminecă la orele 10 a. m. s'a ținut serviciu divin funebru tot întru memoria defunctei Impărătese și în biserica evang.-ref. de-aici, executându-se mai multe cântări funebre, de cătră corul mixt așa numit „városi dalkör”. Rugăciunea a fost ținută de preotul Sylvester Domokos, ear' la fine dl Dr. Bartók György a rostit o frumoasă și duioasă vorbire asupra

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

OTRAVĂ

Sunt otrăvuri mii și sute
Răspândite 'n astă lume;
Unele, sunt cunoscute,
Altele, n'au nici un nume;
Unele, omoară 'ndată,
Altele încet lucrează, —
Pe când moartea ne 'ndurată
Zilnic stă în prag de pază.

Dar' otrava cea mai tare, —
Cea mai dulce totodată
Și de care nu-i scăpare
Nici-odată, nici-odată, —
Care-omoară ca un fulger, —
Iute, cât arde schinteia, —
Are chip frumos de ânger
Și-al ei nume e »femeia!»

Carol Scrob.

Cum am învins.

(Urmare și fine).

Și n'apucase bine bătrânul să-și isprăvească vorba, când Duluz, cănele credincios, care sta cu capul în sus și cu privirea fixă la cei doi bătrâni, ca-și-când ar fi înțeles tot cuvântul lor, jalnic și plângător, începuse să latre.

— »Du-te de aci jugodie, ori nu mă mai cunoști», șopti o voce, și cănele nu mai scoase un graiu.

Era părintele Stan, care de când auzise că fi-su Gheorghită, oficer în armată, murise străpuns de gloanțele dușmanilor cu cal cu tot, nu-și mai găsea astempăr locului, plângea ca femeile, își smulgea părul din cap și nu dormia toată noaptea. De ațipea puțin, i-se părea că aude zângănitul săbiei, nechezatul calului și vocea drăguțului lui copil și repede se deștepta, holba ochii, ca-și-când ar fi vrut să vadă ceva; dar' nu vedea nimic, și cădea leșinat de plâns, cu fața în pernă.

Văzuse focul și pe moș Toader stând de taină cu cuscrul său, moș Neagu la lumina focului și fără să știe, pașii i-se îndreptară cătră crăcanul care ținea căldarea cu fertură.

— »Noapte bună, tată».

— Sărut mâna, părinte Stane, da ce mai halabala? zise moș Toader.

— Bine tată, am mai venit și eu pe la dumnea-voastră; dar' rogu-vă, pare-mi-se că aea e chindia Bunului, care a ars'o de câteva zile copiii lui Medelniceru și arătă cu mâna spre miază-noapte.

— Uite colo în colțul ăla se vede, acolo, o lumină mică, ziseră bătrânii.

— Unde? răspunde părintele Stan.

— Dincolo de Trifan al Stanchi.

— Ei, da, ved... colo, unde e lumina aea mică, e la Nica al Marinchei, ci-că, mare c'a treia zi, după-ce a ars Chindia, a eșit noaptea din pimiți o stafie cu chip de om săpat în piept, și, începând să țipe, a fugit tot încolo pe drum la vale, și s'a ascuns sub podul dela baba Bălașa.

— Stafie? zise moș Toader. Aoleo, mă-mulică, nu-i lucru curat, Doamne, ci-că la 48, când cu ciuma, tot așa s'a arătat o stafie sub podul Bălașei. Mare, da asta ce o mai fi?

— Ia ce să fie? pecate d'ale lumii, adause moș Neagu.

— Din chiar Doamne, continuă popa Stan, a căzut limba clopotului ăl mare. Trimisesem pe băiatul dascălului să toace de vecerne și vine plângând acasă; și n'a plâns băiatul mai prost! L'am întrebat de ce plânge și n'a scos graiu.

— Mare minune! zise moș Toader, trebuie

să se mai întempe ceva... Nu ne e de-a bună, zeu nu!..

Și deodată părintele Stan isbucni într'un plâns grozav, și câteva cuvinte bolborosite mai scoase din suspinarea inimii: »Cănele meu urlă... nevasta mea... spune lucruri neuzite și eu trebuie să mor»...

Doamne, ce presimțire tristă! La aceste cuvinte, pe amândoi bătrânii îi podidiră lacrimile și începură să plângă și să strige: »Doamne, spune Doamne, ce ți-am greșit de suntem așa de urgisiți»... Și un nor negru fără tunet, fără trăsnet, începă a turna o ploaie rece ca ghiața, și deasă.

Amândoi bătrânii se repeziră și sărutară mâna căruntului preot și cu lacrimi în ochi adăugară: »Părinte Stane, iartă-ne și pe noi păcătoșii, că poate ți-am greșit multe fără voia noastră», și bietul popă gârbovit le dete binecuvântarea sa și se despărțiră toți cu lacrimi în ochi.

Mătușa Rada, soția lui moș Toader, venise să ia căldarea de pe foc și văzându-l ștergându-se la ochi cu măneca cămeșii, începă așa ca din senin a se boci.

Ploaia se astempărase, dar' câinii urlau toată noaptea. Pruncii au tresărit în somn. Mumele au visat visuri groaznice. Bărbații s'au luptat cu moartea în acea noapte și abia o biruiseră văzând că a tost vis. Bătrânii au

vieții Reginei. A asistat un public foarte numeros din toate straturile societății.

*

Tot Duminecă înainte de prânz s'a ținut serviciu divin funebru și în biserica luterană din loc

In Deva.

În biserica gr.-or. din Deva parastasul a fost celebrat de către protopopul *George Roman*, asistat de preotul *George Nicoară*.

Cântările au fost executate de corul mixt al meseriașilor sub conducerea bravului învățător *Toma Roșu*, atât de perfect, încât nu-l putem îndestul lauda.

A luat parte un public foarte numeros, fără deosebire de confesiune și naționalitate.

Acest parastas a fost vrednic de memoria Impărătesei-Regine Elisabeta.

In Hunedoara.

Un parastas solemn s'a ținut și în biserica gr.-or. din Hunedoara. Iconostasul, ușile altarului și felinarele din biserică au fost îmbrăcate în negru. Cântările au fost executate de cântăcorul bisericesc, sub conducerea dlui inv. *Ilie Mihain*.

Parastasul a fost celebrat de preotul local dl *George Oprea*.

Poporul a luat parte în număr mare, asemenea a fost de față și o cunună frumoasă de dame și d-soare.

Afară de direcțiunea turnătoriei de fer a statului, au fost reprezentate la acest parastas solemn toate autoritățile locale.

In Zlaști.

În parochia Zlaști, pe lângă asistența unui popor foarte numeros, Sâmbătă în 12/24 Sept. s'a celebrat parastas împreună cu liturgie pentru Maiestatea Sa Impărăteasa și mult regretata noastră Regină Elisabeta.

La finea serviciului divin s'a ținut o cuvântare din partea parochului local *Leontin Ungur*, atât de simțibilă, încât a stors lacrimi din ochii numerosului popor, simțind cu toții dureroasa pierdere ce a îndurat întregă țeara prin moartea atât de crudă și neașteptată a prea buneii noastre Maice, a Maiestății Sale Impărăteasă și Regină.

In Balomir.

Despre parastasul celebrat în biserica din Balomir, primim următoarele:

În urma ordinului venit din partea Prea Ven. Consistor archidiececan de data 31 Aug. nr. 6720, referitor la memoria bunei și scumpei noastre mame Regine Elisabeta, după-acest ordin s'a cetit din partea dlui preot *Nicolae Suciu* în sfânta biserică la 8 Septembrie, în ziua nașterii Maicei Domnului, cu mare durere și compătimire sufletească l-a luat spre știință toată suflarea locuitorilor noștri din comuna Balomir. După cetirea

veghiat cu candela aprinsă, ca-și-când n'ar mai fi răsărit soarele a doua zi, ca-și-când s'ar fi apropiat sfârșitul lumii.

Nu vedeai nimic, nu auziai nimic; nici măcar o resuflare nu se auzia despre ziua. Peste tot o tăcere jalnică. Dar' abia se îngăna ziua cu noaptea în cântec de cocoși și o jale, un plâns se întinse în tot satul și clopotele bisericii bălângăneau de moarte.

Părintele Stan cu preoteasa Ileana ședeau lungiți cu mâinile la piept într'un pat vechiu de stejar cu ciubuce și ciaprazuri. El era încă cald, dar' ea rece ca ghiața... O candelă mică la icoana Maicei Domnului tot mai ardea încă, deși nu mai avea ce să mai arză.

Câinii au început earăși urlatul lor, cucu-vaia de două-ori a cântat pe acoperișul casei. O pălcă ce-ți dădea fiori de groază, se lăsase peste sat și un om cu pasul lenes venia cu o hârtie roșiatică în mână, mai trist ca atunci când ar fi adus un hrinov de pierdere, ori de cufundarea în iad a întregului sat... Era o telegramă adresată părintelui Stan. Alecu al Vetei o desfăcu; ear' ceialaltă cu lacrimi în ochi ascultau până și foșnirile hârtiei, care se desdoia în mâinile lui.

„Iubite tată, țineți-vă curagiul. N'am murit. Rănit numai piciorul stâng. Gheorge, ceti Alecu și un bocet, ce-ți lua auzul, se auzia în tot satul.

acestui ordin, s'a început celebrarea parastasului, de către bravul preot local și de către corul bisericesc în mod evlavios, storcând lacrimi din ochii celor prezenți. După serviciul parastasului a urmat o rugăciune pentru ușurarea nobilului suflet, pronunțându-se la urmă cuvintele, că eternă și neuitată să fie pomenirea Ei pentru toată suflarea omenească.

Carierile vieții.

Cariera de tehnico-mechanic.

Dacă am zis la început articolilor noștri, că suntem rămași pe terenul comercial, militar și industrial, cuvintele noastre trebuie subliniate când vorbim despre cariera de tehnic.

Pe acest teren nu numai că suntem rămași, dar' putem zice, că abia suntem reprezentați.

Nu-i vorba, nici chiar țeara noastră însăși nu stă tocmai strălucit în privința aceasta; așa d. e. în 1892 au rămas vre-o 50 de locuri vacante din lipsa inginerilor diplomați, dar' asta nu ne poate mângăia nici decum.

În timpurile mai noue s'au făcut progrese mari în direcția aceasta, mai ales prin împărțirea ajutoarelor de stat pentru ascultătorii de tehnică.

Noi suntem încă tot la început. Numărul cel ridicol de mic al inginerilor noștri cuedrează admirabil cu lipsa aproape totală a mecanicilor români.

La universitatea din Budapesta din 180 universitari abia 10 urmează la tehnică, ear' dacă am ceti registrul elevilor dela cursul mechanic, abia credem că am da de nume românești.

Și cu toate acestea este fără îndoială *cea mai rentabilă* dintre toate.

Posiția inginerilor, precum și venitele cele mari ale mecanicilor, conducătorilor de fabrici, electro-technicilor, etc. sunt lucruri prea cunoscute, ca să ne mai oprim la ele. Și terenul însuși e tare puțin frecventat, în cea mai mare parte e ocupat de indivizi din străinătate, astfel încât tinerii, cari se dedică acestor cariere, nu trebuie să se teamă de emularea atât de dureros simțită pe alte cariere. Viitorul mecanicilor e sigur, și e foarte mult promițător.

Cât de bine ar fi să avem și noi un contingent mai mare de mecanici-technici, cari independenți fiind materialicește, ar rămânea neatînși de ispitele, la cari e expusă pătura miseră a inteligenței noastre.

Cariera de mechanic se poate începe cu 4 clase gimnaziale la cursul mechanic de 4 ani din Budapesta (alkotás u. 16). Institutul are menire a crește tineri pentru mecanica de artă.

A doua zi patru preoți îmbrăcați în odăjdii sfinte, cu capetele goale purtau pe pat trupul părintelui Stan, ear' după el se înșirase tot satul.

Un cântec de jale monoton, dar' duos, mai întonau din când în când țarcovnicii cu përl lung mănjit de unt-de-lemn. O femeie, istovită de plâns, căzuse jos leșinată... și dintr'o trăsură, ce înainta în graba cailor pe șosea, eși un om palid ca moartea, îmbrăcat într'un costum de oficer, cu medalii și cruci pe piept... și mergând câțiva pași schiopătând zise: »stați«, și tot cortegiul se oprî. Înaintă în cârjă până la cosciug, căzând în genunchi, șopti câteva cuvinte neînțelese și dând ochii pe spate, buzele încep să tremure, fața i-se învineți și, ca o ultimă expresiune a vieții mai zise: „Tata... Tata... ah mamă... unde ești?“

Trecuse un an, și câțiva oficeri în doliu asistau la ridicarea unui monument în curtea bisericii din sat. Pe el să scris:

»Aci repausă în Domnul locotenentul George Popescu, eroul neînvin din resbelul pentru independență. Primind o rană la piciorul stâng și-a dat obștescul sfârșit în 16 zile ale lunii lui Decembrie anul dela Christos 1877. Eternă să-i fie memoria.«

Al. Pop. Deladrajna.

Elevii se primesc gratuit, dacă părinții se obligă, că timp de 4 ani nu-i vor stingheri dela studii.

Viitorul acestor tineri, repetăm încă odată, e pe deplin asigurat.

O singură rezervă avem: institutul e subvenționat din partea statului, ear' subvențiunile de stat nu prea ne inspiră încredere deplină, nici când e vorba de lucruri mecanice...

Cu atât mai mult trebuie să insistăm pe lângă cariera de inginer.

Absolut de școalele medii, tinerul urmează la politechnicul din Budapesta sau străinătate cursul de 4 ani.

Dintre cele 5 secțiuni ale politechnicului mai de recomandat e secțiunea ingineritului și secțiunea pentru mecanică. Aceasta din urmă e cu atât mai rentabilă, cu cât se simțeste din ce în ce mai mult lipsa mecanicilor și mecanicii aplicați la noi, sunt cei mai mulți din străinătate.

CONFERENȚA

preoțimii române gr.-or. a tractului Orăștiei.

Pe Marți în 8 Sept. st. v. la 2 ore p. m. a fost convocată preoțimea rom. gr.-or. din acest tract, spre a se consulta în cauza dotațiunii clerului, cu privire la primirea întregirii venitelor din partea statului. La această conferență s'a prezentat aproape toată preoțimea din tract. Dl protopresbiter în cuvântul său de deschidere constată prin cuvinte foarte alese, importanța bisericii în stat, și rolul preoțimii de a susține religiozitatea și a promova moralitatea în re cetățeni, fără de cari basa statului e clădită pe nêsip. Arată și importanța cea mare ce o are regularea completării venitelor preoțești, pentru preoțime, dacă întregirea aceasta se va face din punct de vedere religios-moral, fără considerări politice. Salută preoțimea de bunăvenire și o invită a desbate acest obiect cu seriozitatea ce i-se cuvine.

Conferența primește aceste cuvinte cu urări de „să trăiască“, și aclamă de notar pe părintele *Nicolae Andreiu* din Căstău.

După o desbatere serioasă, la care au luat parte mulți preoți, se concludă necesitatea primirii ajutorului la întregirea venitelor preoțești, însă nu direct dela stat, ci prin mijlocirea *Prevener*. Consistor archidiececan și a Excelenței Sale Domnului arhiepiscop și metropolit, ca singurul for bisericesc competent în cele religioase-morale.

În fine preotul *Manase Iar*, tot în cuvinte alese mulțumește dlui protopresbiter *Vasilie Domșa*, pentru interesul și bunăvoința ce a arătat-o și acum față de îmbunătățirea stării materiale a preoților tractuali, după care conferența se ridică la 4 $\frac{1}{2}$ ore p. m.

Chivernisirea averii statului.

În cele următoare dăm și noi cetitorilor noștri o oglindă oare-care a felului cum știu stăpânitorii noștri să chivernisască averea țerii, care le este incredințată lor.

Ministrul de finanțe *Lukács*, a depus în dietă, la 9 Sept. n., socotelile despre venitele și cheltuelile, (așa numitul budget) pe anul viitor, 1899.

După acest budget, venitele curate se urcă la 482,464.037 fl., ear' cheltuelile regulate la 460,005.499 fl., așa că rămâne un plus de 22,458.638 fl.; venitele extraordinare sânt 20,839,556 fl., ear' cheltuelile 43,259.047 fl., așa că la aceste sume deficitul e de 22,419.491 fl., care sumă detragându-se dela plusul de mai sus, rămân 39.157 fl. ca deficit dela venitele totale în sumă de 503,303.608 fl. și cheltuelile de 503,264.446 fl.

Dacă aruncăm o privire asupra cheltuelilor și venitelor din anul de față, aflăm că cheltuelile anului viitor vor fi cu 4 $\frac{1}{2}$ milioane fl. mai mari ca cele ale anului de față.

Ear' dacă ne mai gândim încă și la aceea, că din suma aceasta ministrului *Wlassics* i-se pune la dispoziție o sumă foarte mare pentru facerea o mulțime de școli noue de stat, și pentru prefacerea școalelor confesionale în școale de stat, nu știm zeu ce să mai zicem despre astfel de chivernisitori, cari cu

bani adunați de pe spinarea bietelor popoare nemaghiare vreau să le dărîme școalele ce le au, și să le ridice altele maghiare în locul lor.

Tot în acest budget se află și suma de 450.000 fl., pe care ministrul *Wlassics* o primește pentru întregirea plății preoților, sau mai bine zis pentru a cumpăra cu acei bani sufletele acelor preoți, cari la auzul sunetului argintului își uită de datorința sfântă ce li-se impune, și întind mâna după el, vînzându-și astfel dreptul neatarnării bisericii lor, întocmai cum *Iuda* a vîndut pe *Christos*.

Să sperăm însă, că zadarnică va fi vînzarea ministrului *Wlassics* după astfel de suflete printre preoții noștri.

Cu aceea, că de unde se va acoperi și această sumă mare nu-și sparg stăpânitorii noștri capul. Vor urca darea de case, de venit și darea societăților silite a-și publica bilanțurile și alte dări directe, cari se urcă la un milion fl., ear' ca să se acopere încă și suma de 3 $\frac{1}{2}$ milioane, ce mai lipsește, vor mări accizele ce trebuiesc plătite pentru vînzarea vinului, spirtului, berii, zahărului și a petrolului.

Acolo au ajuns stăpânitorii acestei țeri cu felul cum chivernisesc ei averea țerii, încât numai pentru interesele dela datoriiile statului, se plătesc pe an 139 milioane fl.

De vor urma și mai departe cu această chivernisire a lor, nu ne este greu a ghici unde vor ajunge.

Năozuri patriotice.

Din ziua înmormântării M. Sale Impărătesei-Regine *Elisabeta* încoace, foile ungurești se ocupă zilnic cu purtarea rece a *Vienezilor* ce au arătat-o față de *Unguri* în acea zi. Se plâng anume, că în ziua înmormântării la slujba d-zeească funebră ce s'a ținut, corul episcopesc în frunte cu primatele au fost nebăgați în seamă, și că deputațiunile cari au reprezentat dieta și casa magnaților au fost puse la locul cel mai rău, de unde n'au putut vedea conductul. Ce-i supără și mai mult este, că *Vienezii* ar fi strigat după *Ungurii* cari treceau printr'o stradă „*Abszug Ungarn!*“

Chiar și asupra Manifestului dat de M. Sa *Monarchul* popoarelor *Sale*, sînt supărați foc. Aceasta din cauză că în acel Manifest nu se vorbește numai de un popor, de cel maghiar, cum cred ei că ar trebui să se vorbească, ci de „*popoarele mele*“, și aceasta, după credința lor, e greșit, deoarece ce ei nu cunosc în această țeară și alte popoare, decât pe al lor. Ce să-i faci însă, dacă chiar de sus, dela Capul statului i-se dă o cruntă lovitură acestei credințe a lor, și se recunoaște că în această țeară, atară de poporul maghiar, se mai află încă și alte popoare, cari formează majoritatea țerii.

În mare încercătură se află și *Bánffy* din cauză că în proiectul ce l-a înaintat dietei pentru eternizarea memoriei Impărătesei-Regine, prin lege, e vorba nu numai de *Regină*, ci și de Impărăteasă. Din pricina aceasta *kossuthiștii* i-au sărit în cap ca să delătura din acel proiect cuvântul Impărăteasă.

Încă nici nu ni-s'au uscat bine lacrimile vîrsate din privilegiul morții Impărătesei, și *Ungurii* își și încep jocul nebun de mai nainte.

ȘTIRI POLITICE

Camera ungară și desarmarea.

Baronul *Bánffy*, ministrul-president, răspunzând la o interpelare despre inițiativa *Țarului*, a declarat, că contele *Goluchowski* a informat guvernul rusesc, că guvernul imperial a primit cu bucurie propunerea, tînzînd la întrunirea unei conferențe pentru pace, și că întrucât îi vor permite puterile, o va sprigini.

Intrevedere între Impăratul Germaniei și regele Italiei Umberto.

În 14 Oct. n., scrie un ziar italian, se vor întâlni în *Veneția*, regele Italiei *Umberto* cu Impăratul Germaniei *Wilhelm*, din privilegiul călătoriei acestui din urmă în *Palestina*.

Impăratul *Wilhelm* va fi însoțit de secretarul de stat *Bülow*, ear' regele *Umberto* de ministrul-president *Pelloux* și de ministrul de externe *Canevaro*.

Din China.

Zilele trecute se lățișe știrea, că împăratul Chinei ar fi fost asasinat. Acum însă această știre se desminte.

Adevărul e, că a fost numai o revoluțiune de palat, din cauză că mama tinărului împărat l-a îndepărtat de pe tron, și a reluat ea-răși dinsa tronul în stăpânire, lucru care nu s'a întâmplat acum de prima-dată.

De altcum împărăteasa e una dintre cele mai marcante personalități ale Curții.

Pe lângă acest conflict între mamă și fiu se mai adaugă încă și aceea, că consilierul de prezent al tronului, Kang-You-Mei, va fi înlocuit prin Li-Hung-Ciang, pentru care împărăteasa are mari simpatii.

O declarație de amor din mormânt.

America a fost totdeauna și este încă țara minunilor. Eată un nou cas de această natură, de sigur unic în felul lui. Este vorba de o declarație de amor, sau mai bine zis de o propunere de căsătorie, făcută din fundul mormântului, adevărat din coșciugul așezat la o adâncime de doi metri sub fața pământului. Eată istoricul acestui fapt, pe care »Patricia« îl reproduce după un ziar american. Un tinăr voinic, foarte inteligent și de o frumuseță rară, a făcut prinsoare, că va putea sta opt zile într'un mormânt fără mâncare și neluând cu sine, decât numai o mică sticlă de coniac. Naturalminte a fost principala condiție ca să fie pus într'un coșciug spațios și care să aibă în dreptul gurii așezat un tub prin care să respire aerul curat de afară. După-ce acest Lazarus modern (așa îl numește foaia americană, asemănându-l cu Lazar din Biblie, care a stat 3 zile în groapă) a stat trei zile în ciudata sa pozițiune, a început un adevărat pelerinaj spre acel miraculos mormânt, pentru a afla dacă dinsul mai trăiește ori nu.

Pe lângă rude, amici, cunoscuți și mulți alții, se afla între acești pelerini și o tinără și frumoasă domnișoară, care părea a fi convinsă, că este stăpână a inimii junelui îngropat. Ea venia în toate zilele și depunea câte un buchet de trandafiri pe mormânt, dar ferindu-se de a înștiința pe îngropat prin acel tub de prezența ei. Intr'o seară, scurt timp înaintea sfințitului soarelui, ea se apropia de mormânt într'un moment nepăzită de nimenea.

O liniște adevărat mormentală domnea jur împregiur, așa încât junele nostru auzia, că cineva își făcea de lucru acolo și fiindcă nu i-s'a pus nici o întrebare, a strigat dinsul prin tubul lui: Cine este aici? Atunci frumoasa blondină s'a grăbit de a-i răspunde prin tub, arătând numele ei destul de bine cunoscut celui îngropat și spunându-i, că a venit zilnic acolo spre a afla dela alții despre starea lui. Apoi a pus repede urechea ei la tub spre a auzi răspunsul și în urma căruia i-a trimis cu o voce tare cuvântul: Da. Ce oare a însemnat acest Da? A fost consimțământul ei, de a se căsători cu dinsul. A doua zi s'au împlinit cele 8 zile ale prinsoarei și o mulțime imensă a asistat la desgroparea junelui, conducându-l cu mare alaiu la locuința sa, ear' peste puține zile a avut loc căsătoria contractată din fundul mormântului.

Astfel de fapte numai în America se petrec.

NOUTĂȚI

Domnii abonenți ai foilor noastre, cari sînt în restanță cu abonamentele, sînt de nou rugați ca să binevoiască a ne trimite cât mai îngrabă prețul abonamentului.

Osândit. Tribunalul din Lugoj a osândit zilele trecute pe preotul Ioan Furca la o lună temniță de stat și 50 fl. pedeapsă în bani, din cauză că ar fi ațîțat poporul român la ură contra poporului maghiar. Se zice anume, că preotul Jurca în ziua cununiei Sfinției Sale a ținut poporului său o cuvântare, în care i-a arătat cum stăpânitorii zilei se desmiardă

în averi, în vreme-ce bietul țeran român muncește din puteri de dimineața până seara, fără-ca barem atîta drept să i-se dea, ca să se folosească în ticnă de rodul ostenelelor sale.

Darea în comitatul nostru. În decursul luni August s'a plătit dare directă 66.608 fl. 6 $\frac{1}{2}$ cr., darea celor neapți de miliție se urcă la 473 fl. 69 cr., darea de drept, competiția de timbru și echivalent 7408 fl. 2 $\frac{1}{2}$ cr., darea de consum și a beuturilor spirituoase 55.093 fl. și 10 $\frac{1}{2}$ cr., pentru tutun 72.643 fl. 46 cr., după venitul de sare 17.393 fl. 56 cr. Asemănându-se această dare cu cea din Aug. a anului trecut, reese, că cea din anul de față e mai mare în ce privește darea directă cu 9232 fl. 62 cr., a celor neapți de miliție cu 119 fl. 47 cr., de drept, competiția de timbru și echivalent cu 828 fl. 11 $\frac{1}{2}$ cr., de consum și a beuturilor spirituoase cu 8957 fl. 84 $\frac{1}{2}$ cr., a tutunului cu 16.159 fl. 31 cr., ear' a sării cu 2532 fl. 54 cr.

Marcele cele noue pentru scrisori vor veni în folosință cât mai curînd. Valoarea nouelor marce se va socoti în coroane.

Examenele de oficeri în rezervă. După-cum scrie »Tribuna«, săptămîna trecută s'a ținut în Sibiu examenele de oficeri în rezervă. Resultatul examenelor pentru Români e în general satisfăcător: La artilerie au reușit toți și anume: *Cornel Mesaros, Basil Crișan, George Dubleș, Sabin Hensel, Stoica, Visarion Brîndușă.* La vînători: *Val. Moldovan, Cornel Beșan.* La reg. 31 de inf. *Victor Popp, Emil Dan, Ioan Botean, Axente Lene, Daniil Șerban, Iulu Ciugudean, Nicolau Tămaș, Pamfilie Popescul, Ioan Branga.* La reg. 50 de infanteria: *Săbădean, Voina, Harambașa și Furnică.*

Curs pentru gîngavi. În 1 Oct. n. c. se va deschide în Timișoara de cătră dl *Constantin Hertilla*, profesor la institutul de surdomuți de acolo, un curs privat pentru gîngavi și pentru toți aceia, cari în vorbire nu se pot exprima curat, cu limba de propunere română.

A VIII-a adunare generală a institutului tipografic »Minerva« din Orăștie, convocată pe 29 I. c., din cauza neparticipării membrilor în numărul recerut de statute, s'a amînat pe 16 Oct. n. a. c., tot la locul și timpul indicat.

Necrolog. Primim următorul anunț funebrel: Capitolul bisericii catedrale gr.-cat din Lugoj, cu adîncă intristare notifică că meritatul seu membru Ilustrisimul și Reverendisimul *Domn Andreiu Pop Liviu*, Canonic lector, prelat pontificiu, proprietar al Ord. »Coroanei-de-Fer cl. III.«, abate titular și membru ordinar al »Asociațiunii transilvane pentru literatură și cultura poporului român« etc. după un morb îndelungat, provăzută cu S. Sacramente a răposat în domnul la 26 Septemvrie a. c. în anul etății al 82-lea, al preoției al 44-lea, al Canoniciei al 41-lea. Inmormântarea i-s'a împlinit în 28 I. c. la 2 ore d. m., ear' sacrificiul de împăcare pentru nobilul lui suflet se va produce în biserica catedrală la 1 Oct. 1898 la 8 ore a. m. Lugoj, 27 Sep. 1898.

Fie-i memoria întru Domnul binecuvîntată în etern!

O colecțiune prețioasă. Zilele acestea ni-a sosit dela arhivarul și bibliotecarul orașului Budapesta o scrisoare, în care suntem rugați, ca să-i trimitem acei numeri din foaia noastră, în cari a fost publicată și numai o notiță cât de mică despre moartea împărătesei-Regine, deoarece-ce se va face o colecțiune prețioasă de ziare, care se va păstra în biblioteca capitalei ungare. Asemenea au fost rugate toate celelalte ziare din patrie.

Urcarea salariilor oficerilor. Ziarul »Fremdenblatt« aduce știrea, că în ministerul de război s'a lucrat la un proiect privitor la urcarea salariilor oficerilor. Acest proiect are în vedere cu deosebire rangul de căpitan și de locotenent-colonel, deoarece-ce partea cea mai mare dintre oficeri ajungînd la acest rang se despart de serviciul activ. După acest proiect salariul unui căpitan se urcă dela 1200 la 1500 fl., ear' al unui locotenent-colonel dela 2100 la 3000 fl. În proporție se vor urca și salariile celorlalți oficeri.

Constituire. Membrii societății de lectură a elevilor dela Institutul preparandial din Blaj, intrunindu-se în 17 I. c., sub conducerea dlui *Ioan F. Negruțiu*, președintele societății, și-au ales ca oficiali pe anul școlar 1898/9 pe următorii: vicepreședinte *Ioan Pavel*, ped. an. III., notar *Ilie Tarna*, ped. an. III., cassar *Marian Ungur*, ped. an. II., bibliotecar *Maxim Oltean*, ped. an. III., arhivar *Isidor Mihaiu*, ped. an. III., ear' de redactor pentru foaia

societății »Speranța« *Ioan Cociș*, ped. an. III.; în comisiunea criticătoare: *Cornel Langa*, ped. an. III., *Dionisiu Negrea*, ped. an. III., *Emil Murășan*, ped. an. III., *Ambrosiu Nistor*, ped. an. II., *Ilarian Dulău*, ped. an. II. și *Emanuil Seiche*, ped. an. I.

„Enciclopedia Română“, publicată din însărcinarea și sub auspiciile »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, după-cum s'a raportat cu altă ocaziune, a prezentat la adunarea generală a Asociațiunii, ținută în Beiuș, Tomul I. care cuprinde 10.401 articole (A—Copenhaga) cu 120 harte și ilustrațiuni. După-cum sîntem informați redacțiunea acestei mari și importante publicațiuni a început deja lucrările pentru tomul II. și va publica încă în decursul lui Octomvrie fasc. 11, în care se va termina litera C. și se vor începe articolele cu inițiala D. Publicarea fasciculelor se va face pe viitor în intervaluri cât mai scurte, astfel ca opul întreg să se poată termina încă în anul 1900. Rămîne numai ca și abonații publicațiunii să se achite pe viitor cu mai mare punctualitate de angajamentele lor, deoarece-ce după informațiunile luate dela editorul »Enciclopediei«, până acum 76% ale abonamentelor nu au fost achitate punctual la termenul stabilit în condițiunile de prenumarare. Abonații sînt deci rugați și pe această cale a contribuă la asigurarea succesului acestei frumoase întreprinderi prin achitarea ratelor restante. Scaorțele, cari pentru prețul de fl. 1.— (resp. fr. 2.50) se trimit abonaților franco și recomandat, sînt lucrate cu mult gust și eleganță, astfel că »Enciclopedia« și exteriorul ei va fi o decoare pentru ori-ce bibliotecă. Comandele se adresează la editorul W. Krafft în Sibiu. Prețul unui tom face fl. 10.—, compactat fl. 11.60 (pentru România fr. 25.— resp. 28.50).

Fidanțări. Dl *Nicolae Muntean*, teolog absolut și catechet în Deva, s'a fidanțat cu d-șoara *Victoria Poșar*, fiica dlui *Demetriu Poșar*, paroch în Zgribești.

— Dl *Toma Roșu*, inv. în Deva s'a fidanțat cu d-șoara *Iulia Șuiagă*, fiica preotului rom. gr.-or. din Lăpușnic.

— Dl *Lazar Gabor* din Băița s'a fidanțat cu d-șoara *Veturia Perian* din Trestie.

Felicitările noastre!

Badea Cârțan ear' a pățit-o Vestitul cioban, badea *George Cârțan*, care, după-cum știm, are mare plăcere de-a călători, prin toate țările, Sămbăta trecută a voit să meargă eară pe la București, unde, zice el, se află ca acasă, deoarece-ce îl cunosc toți d-nii miniștri etc. A pățit-o însă, căci la Sinaia, fără a avea vr'o vină, a fost arestat de cătră polițaiul *Demetrescu*. Cârțan, cum e el din fire, a protestat, de astă-dată cu atît mai virtos, că doar se află la el acasă, în România cea mult iubită, și deci de ce se fie el arestat, eată numai așa din bun senin. Dar' polițaiul se vede că nu l'a cunoscut nici în persoană nici de prin foi, căci i-a mai dat și o bătaie sdravănă, după care apoi l'a slobozit. Văzîndu-se eară pe picior liber, a plecat la Ploiești, și s'a plîns prefectului *Emil Petrescu* în contra polițaiului *Demetrescu*, cerînd să i-se facă dreptate. Și credem că i-se va și face, fiindcă de aceea se duce el prin România, ca să mai respire la aer liber, sătul fiind de nedreptățile ce le îndură din partea gendarmilor unguri, cari îl urmăresc peste tot locul.

Cununie. Dl *Nicolae Cîndea* din Petroșeni, și d-șoara *Elisabeta Ursu* din Sebeșul-săscos, își vor sîrba cununia lor în 8 Oct. n. a. c. în biserica gr.-or. din Sebeșul-săscos. Le dorim fericire!

Atentat asupra unui căpitan. Ziarul »Figaro« din Paris i-se anunță din Lille, că un tinăr anarchist a tras 5 focuri asupra căpitanului *Delabie*, care trecea pe stradă. Asasinul a fost arestat. Numele însă nu voește să i-l spună și zice că nici pe căpitan nu-l cunoaște, dar' a făcut-o aceasta fiindcă urește armata.

O curioasă profeție. În apropiere de Söderasen, trăiește astăzi un bătrîn, ca la 80 de ani, care abia știe puțin scrie și ceti, dar' care uneori profețește evenimente viitoare cu mare exactitate. În 3 Sept. n., într'o Sămbătă după ameazi, povestind dinaintea casei sale cu trei persoane, deodată a tăcut, și-a ațintit privirea spre cer, și dacă-l întrebau de ceva, el nu mai răspundea nimic. După câteva minute el se trezi, și respirînd tare zise: »Ce urît«. Întrebându-l că ce o se însemneze aceste cuvinte ale lui, el zise: »De azi într'o săptămîna vom auzi o veste nouă dela miază-zi, acolo va fi omorîta cu pumnul o femeie«. Și așa a și fost, căci în Sămbăta viitoare a sosit știrea despre asasinarea împărătesei-Regine *Elisabeta*. Tot atunci a mai profețit bătrînul, că încă înainte de sfîr-

șitul acestui an, unul dintre cei mai puternici ai lumii va fi omorît printr'o teribilă de tunătură.

Contra anarhiștilor. O aspră urmărire s'a pornit contra anarhiștilor în toate țările, unde se află anarhiști. În Barcelona au fost prinși până acum 10 anarhiști, cari făceau parte dintr'o societate secretă. În Fiume au fost prinși doi, ear' în Geneva s'a pertractat nu demult procesul unui anarchist *Niu-Pablo*, care a pușcat odată asupra unui polițist, cu ocaziunea unei greve, fără însă a-l nimeri. Tribunalul din Geneva, pentru a da exemplu aspru celorlalți anarhiști, și mai ales în urma impresiunii atentatului căruia a căzut jertfă *M. Sa* împărăteasa-Regină *Elisabeta*, l'a pedepsit cu 6 ani temniță grea.

Anunț Literar.

Dl *Ioan Pop Retegaul* va scoate în curînd de sub tipar, în tipografia dlui *A. Todoran* din Gherla, scrierile sale în broșure de câte 3 coale 8° mare (48 pagine) și învăltoare. Primul volumu ce e sub tipar se chiamă »*Novele și Schițe*«.

Volumul întreg, de 10—12 broșure, abonat anticipativ costă 3 fl. (opt franci), ear' abonat în broșure separate 40 cr. (1 fr.) fie care broșură, expedită franco.

Abonamentele sînt a se face numai la autorul în *Retteg* (Transilvania).

FEL DE FEL

Anecdotele principelui de Bismarck. Odi-noară se afla Bismarck cu unul dintre superiorii sei înalți singur în birou. Acesta a mers la o fereastră și bătea fără sfială cu degetele pe sticlă cu intenția de a da de înțeles, că și-a uitat de prezența lui Bismarck. Curînd a pășit și Bismarck la o fereastră și a bătut cu degetele un marș militar pe sticlă. Aceasta a avut un efect deșteptător asupra superiorului...

»La *Königgrätz*, a zis însuși Bismarck, aveam numai o singură țigare în buzunar, și pe aceasta am păstrat-o sub decursul luptei întregi ca și un sgîrcit comoara sa. La moment nici eu nu m'am folosit încă de ea. În ce colori vii îmi închipuiam eu ciasul acela, în care aveam să o fumez după lupta învinsă?! Însă m'am înșelat. Am văzut pe un biet dragon rănit. Zăcea aci fără ajutor, amîndouă mâinile îi erau sdrobite, și se văera după un pic de paus. Eu căutam prin toate buzunarele, nu găsim însă numai bani, și aceștia nu puteau să-i folosească nimic. Aha, eu aveam încă o țigare prețioasă! Am aprins-o și i-am așezat-o între dinți. Să fi văzut cineva surisul mulțumitor al nefericitului. »Încă nici o țigare nu mi-a tignit așa de bine, ca aceasta, pe care n'am fumat-o eu!«

Întrebînd regele Prusiei pe Bismarck la începutul războiului franco-teutonic: »că ce vom face cu Franția«, Bismarck i-a dat răspunsul de tot caracteristic: »Ne jucăm cu ea de șesezeci-și-șese!« (Wir spielen mit ihm sechs und sechzig!).

Ghiță cel mic întreabă pe tatăl seu:
— Ia spune-mi, tată, de ce birjarii, după-ce duc caii în grajd, intră în casă cu biciul?
— Pentru-că sunt însurați, dragul meu.

POSTA REDACȚIEI.

Dlul *I. L.* com. în *O.* La cine dai pe datorie, nu-l mai vezi în prăvălie, pierzi amici, pierzi și bani, ba îți capeți și dușmani.

Pe viitor devisa să-ți fie: »Vinde mult, dar' vinde ieftin, vinde ieftin, dar' vinde mult.

Dlul *P. Cursan*. Foaia ți-se expediază de-aici regulat.

Dlul *V. D.* în *M.* Darea de seamă s'a publicat în nrul trecut. Foaia încă vi-s'a trimis, dar' dacă nu ați primit-o, Vă trimitem încă una.

Dlul *A. B.* în *Băița*. Ați primit numărul?

Dlul *I. B.* în *C. S.* Pentru nrul de față prea târziu. În cel viitor de sigur. Salutări!

Dlul *T. R.* în *D.* Vi-s'a expedit deja de ieri. Primește și pe calea aceasta felicitările noastre.

Dlul *S. C.* în *Iglau*. Numai pe cea trimisă cu data de 28 Sept. am primit-o, în urma căreia vi-s'a schimbat.

Pentru redacție responsabil: *Petru P. Barițiu*.

Din public.

— Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea. —

Onorate Dle Redactor,

După-cum Vă comunicasem în prima mea scrisoare, eu m'am adresat, înainte de asta cel puțin cu 4 luni, cu o scrisoare către dl Baicu, fost coleg și prieten bun al meu, ca să-mi dea deslușiri în chestia știută. N'a binevoit a răspunde la scrisoarea mea. A răspuns însă acum, după-ce V'am scris D-Voastră. Și acum nu de dînsul era atât vorba, ci de desvinovățirea mea de sub faima lătită. Și fratele Baicu nu poștește mai puțin, decât să desmint *ce am scris*, căci dînsul n'a vorbit cu dl Onițiu, și să desmint, *dacă vreau să fiu etc.*

Ce atinge chestia personală cu dînsul, aș desminti-o, de ce nu, dacă se constată contrariul, dar' eată la ce rezultat am ajuns.

Am întrebat eară pe dl Onițiu, spunându-i și de răspunsul dlui Baicu, și dînsul a declarat în fața a cel puțin 10 colegi, profesori, că așa-și aduce aminte, că dl Baicu a zis, dar' au mai fost acolo, ce e drept, și dñii Branga și Mosora.

Atât pot să mai spun!

Brașov, 27 Sept. n. 1898.

Cu adâncă stimă

Dr. Iosif Blaga.

Mulțumită publică.

În favorul sîntei „Mănăstiri dela Prislop“, în urma apelului emis cu data 10/22 Noemvrie 1897 de către comitetul constituit spre scopul restaurării aceleia, au încurs următoarele oferte benevole:

(Urmare).

Lista Nr. 207: Colectant dl Aurel Iechim, paroch în Budinți, dela Aurel Ioachim 1 fl., Elena Fărcaș 1 fl., Ana Fărcaș 50 cr., Ioan Fărcaș 30 cr., Iosif Cioca 20 cr., dela credincioși cu tasul 1 fl. 69 cr. și Petru Turcu, inv. 51 cr. Suma: 5 fl. 20 cr.

Lista Nr. 210: Colectant dl Ladislau Nandra, paroch în Silvașul-inf., dela Ladislau Nandra 1 fl., Elisabeta Nandra 1 fl., Veturia 1 fl., Olivia Nopcea 20 cr. și dela alți credincioși de-acolo 3 fl. 85 cr. Suma: 7 fl. 5 cr.

Lista Nr. 505: Prin On. Ioan Itul, paroch în Hătegel, dela biserică 2 fl., Ioan Itul 50 cr. și dela credincioșii din Hătegel 9 fl. 35 cr. Suma: 11 fl. 85 cr.

Lista Nr. 511: Prin dl Ioan Hătegan, protopopul Dêrjei, dela credincioșii din Chendria Suma: 2 fl. 90 cr.

Lista Nr. 510, 514, 515: Tot prin dl protopop Ioan Hătegan, dela Eliă Șerban, preot în Fizes 50 cr., cassa bis. 50 cr., apoi dela dl Iovian Andreiu, paroch în Cs.-Gorbo 1 fl. și din parochia Rece-Cristur dela popor 3 fl. 10 cr. Suma: 5 fl. 10 cr.

Lista Nr. 532: Prin On. Andreiu Nandra, paroch în Băiești, dela poporul credincios de acolo 3 fl. 25 cr.

Lista Nr. 537: Prin On. Moise Ilca, paroch în Totești, dela biserică 50 cr., Moise Ilca 50 cr. și dela credincioșii de-acolo 5 fl. 60 cr. Suma: 6 fl. 60 cr.

Lista Nr. 538: Prin On. Sigismund Pogănu, paroch în Păcliaș, dela d-sa 1 fl., Böszörményi Károly 1 fl., Nicolae Muntean 50 cr. și Iovan Niculescu 20 cr. Suma: 2 fl. 70 cr.

Lista Nr. 581: Prin dl Ioan László, protopopul Clujului, dela Ioan László 50 cr., Ioan Romonțan 50 cr., Gavril Pop 50 cr., Valeriu Pop 50 cr., Vas. Păpucescu 50 cr., Ioan Bochiș 50 cr., Augustin Cosma 50 cr., Ioan Topan 50 cr., Petru Dan 30 cr. Suma: 4 fl. 30 cr.

Lista Nr. 593 și 594: Prin dl Vasiliu L. Pop, protopop în Sân-Georgiul-de-Meseș, dela Vasiliu L. Pop 1 fl., apoi dela credincioșii din Almașul-mare și jur 5 fl. 30 cr. Suma: 6 fl. 30 cr.

Lista Nr. 598: Prin dl Stefan Pop, protopop în Mihălți, dela Teodor Stăncel 1 fl., Teodor Radu 1 fl., Aurel Pascu 50 cr., Laurențiu Stăncel 1 fl., Nicolau Boțoiu 50 cr., Isidor Barb 50 cr., Ioan Brânzeu 50 cr., Stefan Pop 2 fl. Suma: 7 fl.

Lista Nr. 632: Prin dl Artemiu Codarcea, fost v.-protopop în Giurgeu, dela Elia Câm-

pian, paroch în Vărviz 50 cr., dela credincioși 1 fl., Ioan Rațiu, paroch în Sarmaș 50 cr., dela credincioși 1 fl., Ioan Dobrian, preot în Corbu 50 cr., Michail Dobrian, paroch în Tulghes 50 cr., Gavril Ciobotariu, paroch în Ghimes 50 cr., Artemiu Codarcea 50 cr. Suma: 5 fl.

Lista Nr. 651: Prin Reverendis. Dr. Felician Bran, archidiaconul părților sătmărene în Careii-mari, dela Dr. Felician Bran 1 fl., Lazar Iernea, paroch 1 fl., Oficiul parochial din Domohida 1 fl., George Șuta, paroch 3 fl., Terezia Toth 50 cr., Ioan S. Sălăgian 1 fl., Silvia S. Sălăgian 50 cr., Ignățiu Szabó 50 cr. Suma: 8 fl. 50 cr.

Lista Nr. 669: Prin dl Ciril Deac, protop. în Șeut, dela Ciril Deac 50 cr. și dela dñii preoții Petru Iancou 25 cr., Octavian Harsian 25 cr., Demetriu Oltean 25 cr., Gregoriu Bocan 25 cr., Matei Thalles 25 cr., Ioan Pop 50 cr., Elie Posmușan 25 cr., Ioan Dumbrava 25 cr., Larion Cucudeanu 25 cr. Suma: 3 fl.

Lista Nr. 635: Prin dl Ioan Pop, protopop al Boroș-Sebeșului, dela Ioan Pop 1 fl., Demetriu Nistor, preot 1 fl., Gomboș Antal 20 cr., Silvia Crfșnic 50 cr. Suma: 2 fl. 70 cr.

Lista Nr. 679: Prin dl Alexandru Costea, protopop în Oarța-de-sus, dela Vasile Pop, preot 50 cr., Petru Rob 20 cr. Suma: 70 cr.

Lista Nr. 687: Prin dl Stefan Pop, protopop în Baia-Sprie, dela biserica din Baia-Sprie 50 cr., Trif Pavel 1 fl., Trif Marta 1 fl., Cassa bis. din Satul-nou-de-sus 50 cr., Cassa bis. din Teușii-de-sus 50 cr., bis. din Tetișiu 1 fl., Augustin Mosolygó, preot 1 fl., Dimitrie Avram 50 cr., biserica din Șurdești 50 cr., credincioșii din Petișiu 2 fl. 20 cr., Asociațiunea N. 2 fl., Michail Demeter, preot 50 cr., Demetriu Cionte, preot 50 cr., Șurani 20 cr., credincioșii din Chiuzbaia și Satul-nou 5 fl. 40 cr. Suma: 17 fl. 30 cr.

Lista Nr. 691: Prin dl Ioan Șerbac, protopopul Turțului, dela Emanuel Pop în Tarna-mare 1 fl., Iacob Pop în Bătarci 1 fl., Ioan, paroch în Turțiu, 1 fl., Ioan Șerbac, protopop în Ghertia-mică 1 fl. Suma: 4 fl.

Lista Nr. 694: Prin Reverendis. Tit Bud, Vicarul Maramureșului, biserica din Vad 50 cr., Valea-Porcului 50 cr., Sat-Șugatag 50 cr., Berbești 50 cr., Breb 50 cr., Desești 50 cr., Tit Bud. 1 fl. Suma: 4 fl.

Lista Nr. 696: Prin dl Paul Pop, protopop în Vișeu-de-sus, dela Basiliu Dragoș în Moiseni 1 fl., Paul Pop 1 fl., I. Coman 50 cr., I. Pop Coman, notar în Borșa 1 fl. Suma: 3 fl. 50 cr.

Lista Nr. 772: Colectant dl Ioan Anca, preot în Subpădure, dela Ioan Anca 1 fl. 50 cr., Maria Anca 1 fl., Iulia Moldovan în Bozias 50 cr., Moise Birtalon, notar 50 cr., Iosif Socol, paroch în Lascut 50 cr., Ioan Bânda, notar 50 cr. și dela alți credincioși din Subpădure 3 fl. 70 cr. Suma: 8 fl. 20 cr.

Lista Nr. 766: dela dl Augustin Meteș, paroch în Cărpeneș 50 cr. și Popa Barbură 20 cr. Suma: 70 cr.

Lista Nr. 675: Colectant dl Ioan Vicaș, protopopul Iplului, dela Emil Vicaș, paroch în Cosniciu-de-jos 50 cr., Eleonora Pop m. Vicaș 25 cr., Angela, Marița, Aurelia, Dionisiu, Emil Vicaș, 25 cr., Macedon, Ana, Sandu Boțian 60 cr., Ioan Popiliu în Marca 50 cr., Vasiliu Pop în Siumal 50 cr., Lucreția Ciurcaș măr. Pop 25 cr., Valeria și Cornelia Pop 25 cr., Alexandru, Veronica, Veturia Botica 60 cr., Dimitrie Dragoș 25 cr., Oana Pop 25 cr., Georgiu Podina, preot în Almaș 50 cr., Pompeiu Podina 50 cr., Elena Podina 50 cr., Ioan Vicaș, protopop a întregit cu 93. cr și tot pe această listă dl Emil Vicaș, parochul din Cosniciu-de-jos a colectat în parochia matre și în filia Cosniciu-de-sus, dela poporul credincios frumoasa sumă de 15 fl. 97 cr., peste tot pe lista Nr. 675 s'au colectat Suma: 22 fl. 60 cr.

Lista Nr. 316: Prin dl Petru Călcunariu, avocat în Orșova, dela Netta și Petru Călcunariu 2 fl., N. N., preot gr.-or. 1 fl. Suma: 3 fl.

(Va urma.)

Nr. 1514—1898 adm.

(397) 1—1

Publicare de licitațiune.

Primăria comunei Vinerea (Felkenyér) aduce prin aceasta la cunoștință publică, că în **14 Oct. a. c. la. 10 ore a. m.** se vor vinde *lemn de gorun și de cer* aflătoare în pădurea de pe hotarul seu numit „*Valea Cerului*“, pe un teritor de 18 jugere. Și anume: **4490 fire de gorun**, dintre cari cele mai multe sunt de 8—14 toli ear' celelalte de câte 14—18 toli de groase, și **1420 de fire de cer** tot în grosimea de mai sus, pe calea licitațiunii publice, cu prețul de **4000 fl.** aceluia, care va împia suma cea mai mare.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea în cancelaria comunală în orele oficioase.

Primăria comunală.

Vinerea, în 27 Septemvrie 1898.

Teodor Herlea,
notar com.

Ioan Iosif.

AVRAM GERGEL

lăcătuș și mașinist

s'a stabilit în orașul nostru și primește ori-ce lucru ce se referă la bransa aceasta cu prețuri foarte moderate.

Primește mai departe reparări la **mașini** de ori-ce soi și le execută în timpul cel mai scurt.

Cu deosebită stimă

Avram Gergel

(392) 2—3 Orăștie, (St. Mănăstirii).

Avis!

Subscrisul aduc la cunoștința onoratului public din loc și giur, că cu **1 Octomvrie st. n. a. c.** am preluat

Hotelul „La Coroana Ungară“

și l'am provăzută cu toate cele de lipsă. Recomand cu toată căldura hotelul meu, fac asigurarea conștiențioasă, că nu voi cruța nici spese, nici osteneală, pentru a putea servi on. public cu **mâncările cele mai bune, cu vinuri excelente ardelenesti** și cu **bere de Pilsen din fabrica burgheză din Pilsen.**

Rugând pe on. public pentru un sprigin călduros, semnez

cu toată stima

M. G. ZOBEL.

(394) 2—3

Intreprinzător român!

Subscrisul am onoare a face cunoscut onoratului public român, îndeosebi însă onoratelor *comitete bisericești și școlare* din comitatul Hunedoarei, că iau în întreprindere și îndeplinesc zidiri de

Case, școale și biserici,

după ori-ce plan, lucru bun, cu prețuri cât se poate de cinstite, ușoare.

La trebuință gătesc însumi întreg planul de zidire!

Am zidit până acum frumoasele școli din comunele **Romos, Romoșel, Balomir, etc.** În Orăștie: **școala catolică, asilele de copii, sinagoga evreilor, sala de gimnastică a colegiului etc., ear' acum am în întreprindere biserica din Bertiu și cea din Câmpuri-Surduc, și alte edificări.**

Recomandându-mă binevoitoarei atențiuni a publicului nostru și din alte părți, semnez cu multă stimă

Nicolae Părau,

edificător, în Orăștie.

(164) 6—

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000. (393) 2—3

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5¹/₂, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde marfuri și produse;
- 5) arândeaza și exarândeaza realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1898.

Direcțiunea.